

S. Aris

ASTOR GALLERY

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ -
- ΒΟΥΛΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ
ΑΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 18, ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 834-456

ΑΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πὸ ἀντίκρισα τὰ ἔργα τοῦ Ἄρη Σταθοπούλου, ἔμεινα κατάπληκτος. Ἡ ἐκπληξίς μου, ὠφείλετο στὸ γεγονός ὅτι ἔβλεπα γιὰ πρώτη φορὰ μιὰ ζωγραφικὴ ἀληθινή, γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῆς ὁποίας, ἐν τούτοις, ὁ καλλιτέχνης δὲν χρησιμοποιεῖ τὴν συνήθη ματιέρα τῶν χρωμάτων, ἀλλὰ τὴν φωτιά, καί, βοηθητικῶς ἓνα ἄλλο στοιχεῖο, τὸ νερό, καθὼς καὶ διάφορα ὀξέα, γιὰ νὰ καταλήξῃ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ σὲ ποιητικὴ δημιουργία νέων χρωματισμῶν καὶ νέων μορφῶν, τῶν ὁποίων ἡ κλίμαξ ἐκτείνεται ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ τῶν βαθέων βυθῶν, ἕως τὰ φωτεινὰ τῶν οὐρανίων τόξων.

Τὰ χρώματα αὐτά, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων πὸ ἀναμιγνύονται ἐπὶ τῆς παλέττας καὶ ἀπλώνονται μὲ τὸν χρωστήρα ἢ τὴν σπάτουλα, ἐπὶ ἐνὸς μουσαμὰ ἢ ἐπὶ μιᾶς λείας ἀπὸ ξύλο ἐπιφανείας. Ὅλα τὰ χρώματα πὸ βλέπουμε στοὺς πίνακας τοῦ Σταθοπούλου, δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ἀντίδρασι τοῦ χαλκοῦ, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἀντίδρασι τῶν μεταλλικῶν ἐπιφανειῶν πὸ χρησιμοποιεῖ πάντοτε ὁ καλλιτέχνης, κατευθύνων ἐκεῖ πὸ ἐπιθυμεῖ τοὺς εἰδικοὺς ἐκτοξευτὰς πυρὸς (μπέκ) μὲ τοὺς ὁποίους ζωγραφίζει τὰς κοσμογονικὰς συνθέσεις του (πὸ ἢ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰς ὀνομάσῃ ἀφόβως «χαλκοπυρογραφικὰς» ἢ «πυροχαλκογραφίαις») ρυθμίζων κατὰ βούλησιν ἢ ἔμπνευσιν τὴν ἔντασιν τῆς ἐκπεμπομένης φλόγας.

Ποῖός θὰ ἔλεγε ποτέ, ὅτι μὲ τέτοια μέσα, μὲ τέτοιο προτσές, θὰ ἦτο δυνατόν ἓνας ζωγράφος, ἔστω καὶ πυρογράφος, ἔστω καὶ ἐφευρέτης, νὰ καταλήξῃ σὲ ἀποτελέσματα πὸ νὰ εἶναι ὄχι μόνο καλλιτεχνικά, μὰ καὶ βαθειὰ ποιητικά! Διότι ὀλόκληρον τὸ ἔργον αὐτοῦ τοῦ ζωγράφου, ἐκπορεύεται ἀπὸ τὴν μήτραν καὶ τὰ ἀρχέτυπα τῆς ζωῆς καὶ τῆς ποιήσεως, μὲ διηνεκῶς ὄρατον τὸ ἐν μέρει ὑπερρεαλιστικὸν καὶ ἐντόνως λιβιδινικὸν γίγνεσθαι τῶν εἰκόνων του, ἢ μᾶλλον, τῶν ὀραμάτων του, ἀφοῦ ὁ ζωγράφος αὐτὸς εἶναι ποιητὴς καὶ ὀραματιστὴς, καὶ ὄχι ἀπλῶς κατασκευαστὴς μὲ τὴν αἰσθητικὴν ἔννοιαν (ἢ αἰσθητικὴ εἶναι ἄσχετη μὲ τὴν καθαυτὴν ποιήσιν) καλῶν ἢ κακῶν πινάκων.

Τὰ ἔργα τοῦ Σταθοπούλου, θὰ ἔλεγα ὅτι ἀποτελοῦν μίαν ὄνειρικήν ἐντελέχειαν καὶ περιέχουν μίαν λιβιδινικήν ἐνέργειαν ἰσχυροτάτην εἰς τῆς ὁποίας τὴν δύναμιν (ὁσάκις κάποιος κατέχει τοιαύτην) καὶ τὴν ἀέναον πρὸς φλογερὰν ἐκτόξευσιν τάσιν, ὀφείλεται πᾶσα ὠστική φορά τοῦ ἀνθρώπου, πᾶσα δημιουργικὴ ὤθησις καὶ δοτικότητα, καί, ἐν τέλει, πᾶσα ἀπολύτρωσις ἀπὸ τὰ μiasματικά τέλματα τῆς στατικότητος, τοῦ κομπορμιμοῦ, τῶν ἀκαδημιῶν καὶ τῆς ἀκινήσιας, καθὼς (κατὰ φυσικὴν συνέπειαν) καὶ ἡ δυνατότης προσλήψεως νέων μορφῶν καὶ πᾶσα δυνατότης δράσεως μὴ συμβατικῆς, εἴτε περὶ ποιήσεως πρόκειται, εἴτε περὶ ζωγραφικῆς, ἢ περὶ σποράς καὶ ἀναπτύξεως ζωῆς, μέσα εἰς μίαν ἀπόλυτον καὶ ἀδιαίρετον ἐνότητα ὕλης καὶ πνεύματος.

Εἰς τὰ στοιχεῖα αὐτά, τὰ ἐνυπάρχοντα, εἰς τὰ ἔργα τοῦ Σταθοπούλου, εἰς τὴν ἐντονον ἐρωτικότητα, τὴν ψυχικότητα καὶ τὸν δονισμόν τῆς ὕλης των, ὀφείλεται τὸ μέγιστον μέρος τῆς γοητείας των. Καὶ πιστεύω ὅτι ὁ ὀπαδὸς αὐτὸς τοῦ Ἡρακλείτου, φυσιολογικῶς, τουτέστιν ἀπὸ ἐπιτακτικὴν ὀργανικὴν ἀνάγκην, τείνει νὰ πραγματοποιηθῆ διὰ τοῦ πυρὸς εἰς τὸ ἔργον του, καί, ἴσως, πέραν αὐτοῦ, μέσα ἀπὸ τὴν ἀέναον σύγκρουσιν τῶν στοιχείων, τὴν καταρρακτώδη ροὴν τῶν γεγονότων καὶ τὴν ἀνερχομένην πλημμυρίδα τῶν καθημερινῶν καημῶν καὶ θρήνων. Καὶ ἀκόμη, πιστεύω, ὅτι ὁ καλλιτέχνης αὐτός, ἐπιδιώκων νὰ φθάσῃ, διὰ μέσου ὄλων τῶν ἀντιθέσεων, εἰς τὰς πηγὰς καὶ τὰ ἀρχέτυπα τῆς ὑπάρξεως, γιὰ νὰ ἀντλήσῃ νέας δυνάμεις ἀπὸ αὐτὰ καὶ νὰ ἀναβαπτισθῆ, πράττει τοῦτο, ἐπιζητῶν νὰ καταλήξῃ, ἐν τέλει, εἰς νέας καὶ πληρεστέρας μορφὰς ζωῆς καὶ τέχνης—δηλαδὴ εἰς κάτι, ποῦ νὰ περιέχῃ ἀκέραιον τὸν ἴδιον πάντοτε παμπάλαιον ἄνθρωπον, ἀλλὰ ἀνανεωμένον καὶ ἀνανεούμενον ἑσαεὶ, ὥστε νὰ ἐπιζήσῃ, καί, λυτρωμένος, κάποτε νὰ ὀλοκληρωθῆ—τὸν ἴδιον πάντοτε ἄνθρωπον, τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ σφύζει μέσα σὲ ὅλα τὰ μόρια τῆς ὕλης, ὡς ἓνα πρᾶγμα μὲ αὐτὴν, μέσα εἰς τὴν ἀγιότητα ἐκεῖνων ποῦ ἔχει ἡ ζωὴ, τόσον ἡ ἀτομική, ὅσον καὶ ἡ ὑπερατομικὴ ζωὴ τοῦ εἴδους, ὅταν, ἐν ἡδονῇ, ἐπιτυγχάνεται, τελικῶς, ἡ ἔνωσις ὄλων τῶν πρωταρχικῶν στοιχείων, μέσα εἰς τὴν πληρότητα τοῦ ὀλοκληρωμένου «εἶναι», ἀπὸ τὴν τυφλήν, ἐν τῷ ὀργασμῷ, ὀρμὴν τοῦ σπερματοζωαρίου καὶ τοὺς σκοτεινοὺς βυθοὺς τῆς ἐνδομητρίου ὑπάρξεως, ἀπὸ τὰ ξέφωτα τῶν γεννήσεων καὶ τὰς ὁδοὺς τοῦ βίου, ἕως τὰ ὑψηλότατα καὶ χρυσαυγῆ Ὡσαννὰ τῶν ἀναζητουμένων Παραδείσων, οἵτινες, ἂν Πόθος μέγας ὑπάρχῃ καὶ Πῦρ πραγματικὸν (Ἡράκλειτος, Blake, Ἐγγελοσ, Whitman, Picasso, Breton καὶ Freud) ἀναμφιβόλως μᾶς ἀνήκουν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

Ὁ σκοπὸς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ καταλόγου εἶναι τελείως διαφορετικὸς ἀπὸ τὸ σκοπὸ ποὺ ἐξυπηρετεῖ συνήθως ἓνας κατάλογος ἐκθέσεως : τὸ νὰ πείσει δηλαδὴ τὸν θεατὴ γιὰ τὴν ἀξία τοῦ καλλιτέχνη, προσφέροντάς του κριτικές, ἱστορικόν, κλπ. κλπ., με ἀπώτερο σκοπὸ τὴν ἀναγνώρισή του καὶ τελικὰ τὴν πώληση τῶν ἔργων του.

Σέβομαι τοὺς συνανθρώπους μου, ἀλλὰ ταυτόχρονα ἀδιαφορῶ στὸν ἴδιο ἀκριβῶς βαθμὸ ποὺ τοὺς σέβομαι, γιὰ νὰ ἐπιχειρήσω κάτι τέτοιο.

Γιὰ ὅσους ἐνοχληθοῦν ἀπὸ τὴν παραπάνω παράγραφο μὴν καταλαβαίνοντας ὅτι ἡ εἰλικρίνεια εἶναι ἡ ἐκφραση τοῦ μεγαλύτερου δυνατοῦ σεβασμοῦ, ζητῶ συγγνώμη μὴ καὶ ἡ πρόθεσή μου δὲν εἶχε σὰ σκοπὸ νὰ τοὺς δημιουργήσῃ ἀρνητικὰ συναισθήματα.

Μιὰ καὶ μόνη εἶναι ἡ ἐπιθυμία μου. Νὰ μιλήσω λίγο στὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ ἀποφασίσει νὰ ἔρθει στὴν ἐκθεση. Νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί του ὅσο αὐτὸ εἶναι δυνατό. Ἄν αὐτὲς οἱ λίγες γραμμὲς συντείνουν στὸ νὰ δημιουργηθῇ κάποιο εἶδος «ἐπαφῆς» μεταξύ μας, τότε τὸ μικρὸ αὐτὸ φυλλάδιο θᾶχει ἐκπληρώσει τὸν προορισμὸ του. Πιστεύω πῶς αὐτὴ ἡ ἐπικοινωνία, ἡ «ἐπαφή», εἶναι τὸ πιὸ πολῦτιμο πράγμα ποὺ μπορεῖ νὰ συμβεῖ στὸν ἄνθρωπο, μὴ καὶ σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ δὲν ὑπάρχει οὔτε ἡ ζυγαριὰ τοῦ μπακάλη, οὔτε τὸ ψέμα, οὔτε ἡ χίμαιρα. Τὸ μόνο ποὺ ὑπάρχει εἶναι Φῶς. Εἶναι ἡ μοναδικὴ συνθήκη σχέσεως, μαζί με τὸν ἔρωτα, ποὺ βοηθάει τὸν ἄνθρωπο στὴν ὀλοκλήρωσή του, γιὰ τὸν προσφέρει «ἀνοίγματα» γιὰ μιὰν ἀποκαλυπτικὴ ἐνόραση τῆς οὐσίας τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ τοῦ σύμπαντος.

Πιστεύω πῶς ὁποιαδήποτε μορφή τέχνης εἶναι ἡ ἐνσάρκωση τοῦ «Λόγου», τοῦ ὁποίου ἡ διάσταση εἶναι τὸ ἄπειρο καὶ ἡ οὐσία του τὸ «ὀλοκληρωμένο εἶναι τῶν πραγμάτων».

Ἡ Ζωγραφικὴ σὰν τέχνη εἶναι ὀπτικὴ εἰκονικὴ καὶ ἀντιπροσωπεύει κάποιον σύμβολο γιὰ τὴν μνημονικὴ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου, (μὲ τὸν ὄρο «μνημονικὴ συνείδηση» ἐννοῶ συνείδηση πραγμάτων καὶ ὑπάρξεως ποὺ φέρουμε κληρονομικὰ μέσα μας ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ὑπῆρχαμε στὸ ἀπειρο ἀκόμα σὰν ἐνέργεια), παράλληλα δὲ ἡ ἔκφραση τῆς ρευστῆς αὐτῆς καὶ μὴ περικλεινόμενης σὲ ὄρια οὐσίας τοῦ Λόγου. Λειτουργοῦμε καὶ ὑπάρχομε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, μέσω τῶν ἀντιδράσεων τῆς μνημονικῆς αὐτῆς συνειδήσεως. Οἱ ἀντιδράσεις αὐτὲς εἶναι ἡ μετατροπὴ τῶν συμβόλων σὲ συνείδηση ὑπάρξεως τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τῶν πραγμάτων, συνείδηση ἐνότητος καὶ οὐσίας, συνείδηση τοῦ Λόγου. Τὸ σύμβολο εἶναι ἡ ἐνσάρκωση αὐτῆ τοῦ Λόγου ποὺ προκαλεῖ τὴν παραπάνω ἀντίδραση, ἔστω κι ἂν πρόκειται ἀκόμα γιὰ μιὰ κηλίδα χρώμα. Τὸ ζήτημα εἶναι αὐτὴ ἡ κηλίδα νὰ ἐνέχει ἕνα τέτοιο δυναμικὸ ποὺ νὰ μᾶς ἀποκαλύφθῃ. Ἄν ἐπιχειρήσουμε νὰ τὴν συλλάβουμε ἐγκεφαλικά, θὰ μᾶς διαφύγει. Ἡ τέχνη ὅπως καὶ ἡ φύση εἶναι κρυμμένη καὶ μόνο κάτω ἀπὸ ὠρισμένες συνθήκες καὶ σὲ ὠρισμένες στιγμὲς ἀποκαλύπτει τὸν ἑαυτὸ τῆς. Ἐνα ἔργο τέχνης εἶναι ἔργο τέχνης, μόνο ὅταν ἐνέχει αὐτὸ τὸ δυναμικὸ τοῦ νὰ ἀποκαλύπτεται. Μέσω ἐνὸς τέτοιου ἔργου δὲν καταλαβαίνουμε, δὲν πρέπει νὰ καταλάβουμε, ἀπλῶς αἰσθανόμαστε, αἰσθανόμαστε αὐτὰ ποὺ δὲν θὰ μπορέσουμε ποτὲ νὰ καταλάβουμε. Γι' αὐτὸ, τόσο ὁ καλλιτέχνης, ὅσο καὶ ὁ θεατῆς δὲν πρέπει νὰ κάνει καμμιά προσπάθεια γιὰ νὰ βρεῖ, ἀπλῶς ν' ἀφίσει τὴν διαίσθησή του ἀνοιχτὴ γιὰ νὰ δεχτῆ αὐτὴ τὴν ἀποκαλυπτόμενη οὐσία νὰ τὸν πλησιάσει καὶ νὰ ταυτιστῆ μαζί τῆς. Ὅσο περισσότερο ψάχνει θεληματικὰ καὶ προσπαθεῖ νὰ τὴν ἀγγίξει, τόσο θὰ ἀπομακρύνεται. Ὅσο περισσότερο προσπαθοῦμε κι ἔχομε τὴν ἐντύπωση ὅτι κατέχομε κάτι, τόσο λιγώτερο τὸ κατέχομε.

Γιὰ τὸ εἶδος τῶν τίτλων τῶν ἐκτιθέμενων ἔργων, θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴ ἐπιχειρήσω κανενὸς εἶδους ἐξήγηση, ὅσο παράλογοι κι ἂν φανοῦνε ἐκ πρώτης ὄψεως. Ὅπως κάθε πρᾶγμα σπρωγμένο στὰ ἄκρα συναντᾷ τὸ ἀντίθετό του, ἔτσι καὶ ἡ λογικὴ πέρνει τὴν ὀλοκληρωμένη τῆς ἔννοια, μόνο ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ συνυπάρχει μὲ τὸ παράλογο.

Γιὰ τὴν τεχνικὴ, πληροφοριακὰ, λέω μόνο πῶς τὰ βασικά μου ὕλικά εἶναι ἡ φωτιὰ καὶ τὸ νερό. Δὲν μεταχειρίζομε κανενὸς εἶδους χρώμα, ἀλλὰ ἀπλῶς τὸ δημιουργῶ τὴν ὥρα ποὺ ζωγραφίζω μετατρέποντας τὴν ἐνέργεια τῆς φωτιᾶς σὲ χρώμα. Ἐτσι, μεταξὺ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ θεατῆ δὲν μεσολαβεῖ τεχνητὴ ὕλη, ἀλλὰ ὅπως καὶ στὴν φύση, ὁ θεατῆς εἶναι σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸ θέμα του, βλέποντας χρώματα ποὺ ἔχουνε πηγᾶσει ὅπως πηγάζουν ἀπὸ τὴν φυσικὴ τους πηγὴ, τὴ φωτιὰ τοῦ ἡλίου.

ΑΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

- 1 Μέσα στο σάστισμά μου ήλπισα, ήλπισα πολὺ . . . πίστεψα πὼς κάποιον ὑπῆρχε ἡ Λύση . . .
- 2 Τάχατες εἴμαστε ποτὲ ἐμεῖς; Εἴμαστε ποτὲ μόνοι;
Κι ὅ,τι εἶναι γύρω μας τί εἶναι;
Ἐμεῖς πάλι δὲν εἴμαστε;
Ἐξετέθη εἰς Grosvenor, Gallery Λονδίνου
- 3 *A blind child guided by his mother was admiring the cherry blossoms (Κινέζικο).*
Ἐξετέθη εἰς Grosvenor, Gallery Λονδίνου
- 4 «FORÊT INTERDITE» (Mircea Eliade).
. . . Pour n'avoir su déchiffrer à temps le message qui lui signifiait son amour pour elle, il ne pourra rejoindre la jeune fille que dans la mort.
- 5 Σὲ μιὰ ἀσήμαντη, ἀπειροελάχιστη, Μεγάλῃ στιγμῇ, πέρασε ἀπὸ μπροστά μου . . . Φοροῦσε ἓνα περιδέραιο ἀπὸ μπακίρι καὶ χαλίκια τῆς θάλασσας.
- 6 Τὸ φεγγάρι ἦτανε κόκκινο
κόκκινη ἦταν κι ἡ φωτιά
κι ὁ θάνατος . . . δὲν ἦταν μαῦρος,
ἦτανε κόκκινος κι αὐτός.
- 7 Πλάι μου ἓνα κόκκινο παλτὸ μὲ μιὰ ὀλόασπρη γαρδένια
πέρα μακρὰ, πολὺ μακρὰ, ὁ καφτερὸς ἥλιος
. . . γύρω μου σκοτάδι.
Ἐξετέθη εἰς Grosvenor, Gallery Λονδίνου
- 8 Μιὰ φεγγαρόπετρα δεμένη μὲ μπακίρι στὸ γυμνὸ του στῆθος . . . ξυπόλυτος περπατοῦσε κι ἔφαχνε . . . Ἐφαχνε νὰ ξαναβρῆ τὴν κληρονομία του κλεμμένη ἐδῶ καὶ χίλιους αἰῶνες.
- 9 Σὲ μιὰ εὐτυχισμένη ροῇ τοῦ χρόνου, ὅπου Τίποτα δὲν συμβαίνει.
Τίποτα καὶ τὸ Πᾶν.

- 10 *Μονάχοι μας δὲν εἴμαστε παρὰ ἴλιγγος καὶ χάος,
γκριμάτσες στὸν καθρέφτη, τρόμος καὶ ναυτία.
- 11 *Ébranouissement vers l'impasse.*
- 12 «Πτώσις»... νὰ ξαναβροῦμε τὴ χαμένη μας ἐνότητα, ν' ἀγγίξουμε τὴ ρίζα μας καὶ νὰ τὴν ξανακαταχτήσουμε.*
- 13 Πόσα πράγματα περνᾷ ἀπαρατήρητα μέχρι τὴ στιγμή πὸν μᾶς ἀποκαλύπτονται.
Ἐξετέθη εἰς Grosvenor, Gallery Λονδίνου
- 14 Μιὰ κραυγὴ ἀπελπισίας, πόσο εὐκολὰ πνίγεται καὶ χάνεται. Πόσο ἀσήμαντη μπορεῖ νὰ εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους. Τοὺς ἄλλους πὸν τὴν πνίγουνε προτοῦ ἀκόμα βγῆ.
- 15 Ἡ ζεστασιά τῆς χιμῆρας... μὰ μόνο αὐτὴ ὑπάρχει;
- 16 Πόσος χρόνος πέρασε ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν Incas; Ἄραγε πέρασε;
- 17 Μέσα στὸ ξέφωτο μερικοὶ κόκκινοὶ λεκέδες... Μιὰ ἀλήθεια γιὰ τὴν Μαρίνα.
- 18 Ἐνα τίποτε γιὰ τοὺς ἄλλους. Πολλά, πάρα πολλὰ γιὰ κάποιον.
- 19 Περιπλάνηση... ποῦ; παντοῦ.
- 20 Κάποιο σημεῖο πὸν ὁ θάνατος σμίγει μὲ τὴ ζωὴ κι ἡ ζωὴ μὲ τὸ θάνατο. Αὐτὸ τὸ σημεῖο, μέσ' ἀπ' αὐτὸ τὸ ἄνοιγμα «ποῦ δὲν ὑπάρχει», μπορεῖς νὰ δῆς.
- 21 Μπορεῖ νὰ μὴν βλέπουμε τὸν ἥλιο—εἴτε γιατί ἔχει σύννεφα, εἴτε γιατί εἴμαστε τυφλοὶ.
- 22 Τί νὰ συμβαίνει πέρα ἀπ' τὴν κόκκινη δόση; Ὅ,τι καὶ ἐδῶ.
Αὐτὸ πὸν θὰ θέλαμε νὰ συμβαίνει, αὐτὸ πὸν εἴμαστε ἱκανοὶ νὰ δοῦμε ὅτι συμβαίνει.

- 23 «Ραφίνα» . . . Τὸ σταμάτημα τοῦ χρόνου.
- 24 Ἡ ἀσχήμια τῆς ὁμορφιάς ἢ ἡ ὁμορφιά τῆς ἀσχήμιας.
- 25 *Masque d'initiation Africain. «Il faut mourir pour renaître».*
- 26 Ἦτανε ἔρωτα μὲ ὄλους τοὺς νέους τοῦ χωριοῦ . . . Σὰν πέθανε ἀνακάλυψαν πὼς ἦτανε Θεά.
(*Mythologie Tantrique Chinoise*)
- 27 Ἦτανε κάτι σὰν σύννεφο, σὰν τῆ γῆς, σὰν τὸ γρήγορο καὶ βαθὺ ποτάμι.
- 28 Λουλούδια γιὰ τὴν κυρία τάδε.
- 29 Μὲ τὴ διαίσθηση ἀνοιγμένη στὸ ἄπειρο.
- 30 Εἶδα τὰ μάτια του στυλωμένα στὸν ἥλιο. Ἦτανε ὁ Γιουγκοσλάβος γλύπτης *Mitric*.
'Ἐξετέθη εἰς Grosvenor, Gallery Λονδίνου
- 31 *Retour à l'origine.* (Ἀνήκει)
- 32 Σηκώθηκε ἀπ' τὸ κάθισμά της καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ μετρό. Κρατοῦσε μερικὰ τριαντάφυλλα, δὲν πρόλαβα νὰ δῶ τὸ πρόσωπό της.
- 33 *Namelles indeed is the source of creation (Lao Tzeu)*
- 34 Διὰ τρία ἀγριολούλουδα γιὰ τὴ Μάρω καὶ τὸν Χάρη. (Συλλογὴ κ. Χ. Καβαφάκη)

*Ἀπὸ τὸ «*Piedra del Sol*» τοῦ Octavio Paz.